

25 למרץ 2014

בפקס : 03-5258085

לכבוד
מר גדי אריאלי, מנכ"ל מפלגת הליכוד,
מ"מצודת זאב" ברחוב קינג ג'ורג' 38,
תל אביב

ח. נ.,

הנדון: דו"ח ביקורת בדבר הכללה שלא כדין של חברי מפלגה בפנקס חברי ועידת המפלגה

מכוח סמכותי שבסעיף 131 לחוקת הליכוד, הנני לפנות כלפיך כדלקמן:

1. בהתאם לתלונה שהגיעה בפניי, הנני ליתן בזאת דו"ח ביקורת ביחס להכללת חברי מפלגה למרשם חברי הועידה של המפלגה, וזאת ללא סמכות חוקית וללא עילה מוצדקת.
2. כידוע לך, ביום 1.4.14 עתידים חברי ועידת הליכוד להצביע בגין שתי הצעות לסדר היום (האחת, הצעת יו"ר המפלגה; והשנייה, הצעת יו"ר הועידה). לאחר קבלת התלונה כאמור לעיל, נקטתי ביישום של השוואה בין רשימת חברי הועידה מחודש יוני 2013 לבין רשימת חברי הועידה המעודכנת להיום, ותוך כך, התברר כי למעלה משמונים חברי מפלגה צורפו למניין חברי הועידה (על אף שלא נתקיימו כל בחירות לקביעת חברי הועידה בפרק הזמן האמור).
3. אי לכך פניתי לאגף המחשב במפלגה וביקשתי לקבל מידע הכיזד חבר מפלגה ספציפי נשוא התלונה (מר אלי זפרני) הוכלל לאחרונה במרשם חברי ועידת הליכוד. בתגובה, הודיע אגף המחשב כי חבר מפלגה זה מכהן כיום כסגן ראש עיר ולפיכך בהתאם לסעיף 63(א) לחוקת הליכוד היה צורך לצרפו כחבר ועידת המפלגה.

סעיף 63(א) לחוקת הליכוד, קובע כי:

"בנוסף לצירים הנבחרים ולצירים מכוח כהונה לפי סעיף 63, יהיו לצירים מכוח כהונה גם חברי תנועה, שבמועד קביעת תאריך הבחירות לועידה, כיהנו בתפקיד חבר מזכירות התנועה או חבר ועדת החוקה של התנועה או סגן ראש רשות מקומית או מנכ"ל ארגון נשי חרות ישראל או יו"ר הסתדרות העובדים הלאומית."

4. ואולם, לאחר בדיקה קלה באתר האינטרנט של עיריית קריית שמונה (בה נמנה אותו חבר), וקבלת תגובתו של מר זפרני, התברר כי אותו חבר איננו מכהן כלל כסגן ראש העיר (באשר קיימים שלושה סגנים אחרים באותה עירייה), אלא כמשנה לראש העיר (תפקיד השונה בתכלית מתפקידו של סגן ראש עיר). יתר על כן, על פי המידע שהובא בתגובתו, הלה גם לא היה סגן ראש עיר ואף לא משנה לראש העיר במועד קביעת תאריך הבחירות לועידה (שאירע עוד בשנת 2012), ואף על פי כן כאמור לעיל, חבר זה צורף למניין חברי ועידת הליכוד.

5. זאת ועוד, לאחר בירור קצר עם אגף המחשב, התברר כי היו עוד עשרות חברי מפלגה נוספים שצורפו למרשם חברי הועידה (לאחר קיומן של הבחירות בסניפים לקביעת חברי הועידה). כל זאת כאמור ללא שהוצגו בפניי החלטות של ועדת הבחירות (היא הגוף בעל הסמכות הבלעדית לבצע כל שינוי או תוספת בפנקס חברי הועידה כאמור בסעיף 68 לחוקה), ואף ללא שנטען בפניי כי ועדה זו אישרה את השינוי במרשם חברי הועידה.
6. על כן, עולה בבירור כי בעל תפקיד כלשהו הביא לשינוי מרשם חברי הועידה (פנקס המצביעים) תוך הוספת עשרות חברי מפלגה למניין חברי הועידה (באופן שלא תוענק זכות הצבעה בישיבת ועידה הקרובה), וזאת ללא כל סמכות חוקית (היות וכאמור לא נתקבלו או הוצגו החלטות כל שהן של ועדת הבחירות המרכזית – שהינה הגוף בעל הסמכות הבלעדית לעשות כן - לפי סעיף 68 לחוקה), ועת שבמקרה אחד לפחות, התברר כי חבר מפלגה הוכנס למרשם חברי ועידת הליכוד אף שאינו עומד בהוראות החוקה כלל (היות ואיננו מכהן בתפקיד של סגן ראש עיר ואף לא כיהן ככזה במועד הבחירות לועידה – שזהו המועד הקובע להפעלת סעיף 63(א) לחוקת הליכוד).
7. העובדות שתוארו לעיל הן חמורות, והן גוזרות מטבען חשד מהותי לביצועה של עבירה פלילית מסוג "רישום כוזב במסמכי תאגיד" כאמור בסעיף 423 לחוק העונשין, תשל"ז-1977. כמו גם, יש בעובדות לעיל כדי ניסיון להקנות זכות הצבעה למי שאיננו זכאי לה, ובכך לבוא בגדר עבירה פלילית מסוג "ניסיון לקבלת דבר במרמה" כאמור בסעיף 415 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, וכן לבוא בגדר עבירה פלילית מסוג של "שינוי פנקס בוחרים שלא כדין" לפי סעיף 9(א)(1) לחוק בחירות לגופים ציבוריים, התשי"ד-1954. בנוסף, מתקיים חשד סביר גם להתקיימותה של עבירה מסוג "שינוי שלא כחוק של רשימת בעלי זכות הצבעה" כאמור בסעיף 28(2) לחוק המפלגות, התשנ"ב-1992, ועבירה מסוג של "הקניית זכות הצבעה למי שאינו זכאי לכך" לפי סעיף 28(5) לחוק המפלגות, התשנ"ב-1992.
8. נוכח זאת, ביצעתי פנייה דחופה לח"כ דני דנון, המכהן כיושב ראש ועידת הליכוד, וביקשתי אותו ליתן הסברים להתרחשות האירועים שתוארו לעיל. מר דנון נתן תגובתו הטלפונית שעל פיה פעולת צירופם של חברי מפלגה למניין חברי הועידה כאמור לעיל, נעשתה ללא ידיעתו ולבטח ללא הסכמתו, ואף הוא עצמו רואה את צירוף האמור כניסיון בוטה להטות שלא כדין את ההצבעה בישיבת הועידה הקרובה.
9. הנה כי כן, ולפי המידע שמצוי בפניי, עולה כי מנהלת המפלגה (שהינך עומד בראשה) הכלילה חברי מפלגה בפנקס חברי ועידת מפלגה (הגוף הבוחר), וזאת ללא כל סמכות חוקית (עת שכאמור לא הוצגו בפניי החלטות כל שהן של ועדת הבחירות), ואף ללא ידיעתו של יושב ראש הועידה עצמה. אין אלא לראות בחומרה התנהלות זו, באשר לא רק המדובר על חשד לעבירות פליליות קשות, אלא שעצם הוספה או שינוי כל שהוא בפנקס המצביעים (פנקס חברי ועידת המפלגה) אסור שייעשה במחשכים, ללא סמכות וללא ידיעת יושב ראש הועידה עצמו (באופן הפוגע באושיות הדמוקרטיה הפנימית במפלגה).
- לעניין החשיבות בשמירה על הדמוקרטיה הפנימית במפלגה, ראה האמור בדברי בית המשפט העליון בע"א 197/89 הסתדרות אגודת ישראל בארץ-ישראל נ' שורץ, פ"ד מה(320, 326) 3 מול ב':

"קיימת חשיבות ניכרת לקיום נוהל תקין ומשטר מסודר והוגן של קבלת החלטות במפלגות תוך שמירה על עקרונות דמוקרטיים בסיסיים גם במפלגות פנימה. במשטר הדמוקרטי שלנו בו שותפות המפלגות להפעלת מנגנון המימשל, שומה עליהן לכבד את חבריהן ולאפשר להם להנות מזכויות בסיסיות... במדינות דמוקרטיות, ממלאות המפלגות תפקיד ראשוני בתכנון הפוליטי ובעיצוב הפעילות המדינית החברתית, והן מיסוד היסודות של ביסוס המשטר על רצון האזרחים... ניתן להסיק כי המפלגות הן מקור ראשון במעלה לעוצמה מדינית וחברתית בארץ; ושם רוצים שהמשטר והחברה ישאו אופי דמוקרטי, אזי צריכים לדאוג לכך שזאת תהא שאיפתן של המפלגות, ושהן תתקיימנה ותפעלנה בהתאם לעקרונות דמוקרטיים."

10. יתר על כן, יש לזכור כי כל שינוי בפנקס המצביעים יש בו גם כדי להעניק זכות הצבעה לחבר פלוני או אלמוני, ובכך להביא להטיית ההצבעה בוועידת המפלגה. ומכאן, משקיים הפיתוי הבלתי נמנע לבעלי הגישה לעשות שינויים בפנקס האמור, יש להישמר ולהתקין כללים ברורים שבגדרם תימנע מאדם כל שהוא האפשרות לבצע שינוי בפנקס על דעת עצמו, ללא ידיעת יושב ראש ועידת המפלגה וללא החלטה פומבית של ועדת הבחירות המרכזית.

לעניין הפיתוי הקיים לבעלי השליטה (בעיקר בתאגיד מעין ציבורי כמו מפלגת הליכוד), ראה האמור בה"פ (ירושלים) 768/01 - מגן דוד אדום בישראל נ' הממונה על . תק-מח 2003(3): 25

"בע"א 817/79 קוסוי נ' בנק פויכטווכנר בע"מ, פ"ד לח(3), 253, בעמ' 277: "קיים חשש - ונסיון החיים מוכיח כי חשש זה מבוסס הוא - כי מי שבידו כוח ינצל אותו לרעה. הפיתוי לכך הוא רב. מכאן הצורך לגבש מערכת דינים, שיהא בה לרסן את הכוח, שכן 'כוח ללא אחריות משול להפקרות' (א. פרוקצ'יה, 'פירוק חברה לפי בקשת מיעוט בעלי המניות' משפטים ח' 13, בעמ' 17). בעיה זו אינה מיוחדת למערכת היחסים הקיימת בין מנהל לבין חברה. יחסי כוח-כפיפות דומים קיימים במצבים נוספים, בין מתחום המשפט הפרטי (כגון, שלוח-שולח, אפוטרופוס-פסול-דין, נאמן-נהנה, יזם-חברה) ובין מתחום המשפט הציבורי (עובד הציבור-הרשות הציבורית)... החשש מניגוד עניינים קיים אף ביתר שאת בתאגיד הציבורי, שכן הנהלתו מופקדת על כספי הציבור בכללותו והאורגנים של התאגיד הציבורי חבים חובת נאמנות לציבור. כפי שנראה להלן, "בעיית הנציג" חמורה במיוחד בתאגיד הציבורי, לעומת התאגיד הפרטי (בנושא "בעיית הנציג" ראו: ז' גושן, "בעיית הנציג כתיאוריה מאחדת לדיני התאגידיים", ספר זכרון לגואלטיארו פרוקצ'יה, 239).

11. על כל פנים, משקיים כבר עתה חשד ממשי לביצוען של העבירות האמורות, ונוכח התעלמותן הגורפת מכלל דו"חות הביקורת שהוצאו מטעמי בעבר (לרבות אלו שהכלילו חשדות לביצוען של עבירות פליליות), אין לי אלא להפנות דו"ח ביקורת זה במישרין לרשויות האכיפה.

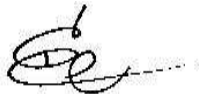
כמו כן, מומלץ לדחות את מועד ההצבעות של ועידת הליכוד (הקבוע ליום 1 לאפריל 2014), עד אשר ייבדק פנקס המצביעים (מרשם חברי ועידת הליכוד) באופן פרטני, באשר מספר החברים שצורפו למרשם האמור, איננו מספר של מה בכך והצבעתם של חברים אלו עלולה להכריע את תוצאת ההצבעה.

המוסד לביקורת

12. אבקשך, בכל מקרה, להודיעני במבט צופה עתיד: האם בכוונתך להתקין נהלים ברורים בקשר לנגישות לפנקס חברי ועידת המפלגה, וביחס לחסימת האפשרות מאדם כל שהוא לבצע שינויים בפנקס האמור אלא במידה וניתנה החלטה פומבית של ועדת הבחירות תוך ידיעתו של יושב ראש הועידה.

13. העתקי דו"ח ביקורת זה יועברו ליושבי ראש מוסדות המפלגה כמצוות סעיף 131 לחוקת הליכוד.

בברכה,

גלילי שי, עורך דין
מבקר מפלגת הליכוד